

БЕМОР КҮРИШ СУННАТДИР

05:00 / 01.03.2017 3401

Беморни күргани бориш ва унга ширин муомала қилиш ҳақида бошқа ҳадиси шарифлар ҳам қўп. Бу ишни қилиш ҳар бир мусумоннинг диний бурчидир. Биз ўз динимиз кўрсатмасига амал қилиб, bemorlarimizni ўз вақтида кўргани бориб юрсак ҳар томонлама фойда бўлади.

Саъд розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади: «**Маккада bemor bўlib қолдим. Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам мени кўргани келдилар. Бас, у зот қўлларини пешонамга қўйдилар, сўнгра қўллари ила юзимни ва қорнимни силадилар. Кейин эса: «Эй, бор Худоё! Саъдга шифо бергин. Унинг ҳижратини батамом қилгин»,** дедилар. Ҳозиргача унинг жигаримдаги совуғини хаёлимда сезиб тураман». Бухорий ва Абу Довуд ривоят қилишган.

Шарҳ: Саъд ибн Абу Ваққос розияллоҳу анҳу ўз ҳижратларидан кейин Маккаи Мукаррамага қайтиб борган пайтларида bemor bўlib ётиб қолган эканлар. Шунда бу ердан ҳижрат қилиб кетган эдим, энди шу ерда ўлиб қолсам ҳижратим нима бўлади, деган хаёлга борган эканлар. Шунинг учун ҳам Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам у кишининг ҳақларига дуо қилгандарида:

«Эй, бор Худоё! Саъдга шифо бергин. Унинг ҳижратини батамом қилгин», дедилар».

Яъни, яна ўзи ҳижрат қилган жой Мадийнаи Мунавварага қайтиб бориб ҳижратини охирига етказишини насиб қилгин, деганлари. Аллоҳ Щз Пайғамбарининг дуосини қабул қилди. Саъд ибн Абу Ваққос розияллоҳу анҳу тузалиб кетдилар. Кейинчалик ажаллари етганда Мадийнаи Мунавварада вафот этдилар.

Ушбу ҳадиси шарифдан олинадиган фойдалар:

1. Таниш одамнинг bemor бўлганидан хабордор бўлганда уни кўришга бориш лозимлиги.
2. Бошлиқ одам ўзига тобеъ кишини кўргани бориши.
3. Кўргани келган одам bemornинг пешонасига қўлини қўйиши жоизлиги.
4. Кўргани келган одам bemornинг оғриётган аъзоларини силаши жоизлиги.

5. Кўргани келган одам беморга шифо ва яхшиликлар тилаб дуо қилиши кераклиги.
6. Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламнинг хайри баракаларидан Саъд ибн Абу Ваққос розияллоҳу анҳу умр бўйи у зотнинг қўллари текканидан ўз жисмларида ҳузур ҳис қилиб юрганлари.

Барча мўмин-мусулмонлар Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламдан ўrnak олиб беморларни кўргани боришлари ва ўша ерда Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламга ўхшаш тасарруф қилишлари лозим.

Ибн Аббос розияллоҳу анҳу айтадилар: «**Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам бир одамни кўр гани кирдилар ва:** «Ҳечқиси йўқ, инша Аллоҳ покликдир», дедилар. «Йўқ! Балки, қари чолни қабрга элтиш учун қайнатиб турган иситмадир», деди у. Шунда у зот: «Хўп! Ундоқ бўлса!» дедилар». Бухорий ривоят қилган.

Шарҳ: Бу ҳадиси шарифда Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам беморга поклик тилаб дуо қилсалар, бемор ўша дуони қабул бўлишини сўраш ўrniga беодоблик ва сабрсизлик қилиб ўзига ўлим тилагани ҳақида сўз бормоқда. Оқибатда Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам ҳам беодоб беморнинг ўз тилагига яраша бўлишини тасдиқлабдилар.

Бемор кўргани борган одам Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламдан ўrnak олиб, «Ҳечқиси йўқ, инша Аллоҳ покликдир», дейишга одатланса яхши бўлади.

Бемор бўлса, мазкур беодоб ва бесабр беморга ўхшамай, дуони эшитганда, омийн, демоғи керак.

Яҳудлардан бир ғулом Набий соллаллоҳу алайҳи васалламга хизмат қиласи эди. У bemor бўлиб қолди. Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам уни кўргани келдилар ва: «**Мусулмон бўл**», дедилар. Бас, у мусулмон бўлди.

Бухорий ва Абу Довуд ривоят қилишган. Унинг лафзи: «**Бас, унинг бош томонига ўтиридилар ва унга: «Мусулмон бўл», дедилар. Ғулом отасига назар солди. «Абул Қосимга итоат қил**», деди.

Бас, у мусулмон бўлди. Шунда Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Уни дўзахдан қутқарган Аллоҳга ҳамд бўлсин», деб ўrnиларидан турдилар».

Шарҳ: Ушбу ҳадиси шарифдан олинадиган фойдалар:

1. Ғайридин одамнинг bemorligини кўргани бориш жоизлиги.
2. Ёш болаларни кўргани бориш жоизлиги.

3. Ғайридин кишини күргани борганда уни Исломга даъват қилиш жоизлиги.

4. Бирор кишини Исломни қабул қилганини билганда Аллоҳга ҳамд айтиш кераклиги.

Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади: «Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг менга суяниб туриб: **«Эй, бор Худоё! Мени мағфират қилгин. Менга раҳим қилгин. Мени рафиққа етиштиргин», деганларини эшитдим»**. Бухорий ривоят қилган.

Шарҳ: Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам бу дуоларни ўзлари вафот хасталиклари даврида қилганлар. Бемор одам Аллоҳ таолодан мағфират ва раҳмат сўраб туриши лозим экан.

Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламнинг «мени рафиққа етиштиргин» деганларидағи рафиқдан мурод фаришталарнинг олий тўпламидир. Уни, рафиқи аъло, дейилади. Аммо бундан Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам bemорлик пайтларида ўзларига ўлим тилаган эканлар, деган хulosага келмаслик лозим. Щизга ўлим тилаш жоиз эмас. Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам ножоиз ишни зинҳор қилмайдилар. Бу ердаги гапларининг маъноси, вақти соати етиб вафот этганимда мени рафиқи аълога етиштиргин, деган истакдир.

Абу Ҳурайра розияллоҳу анхудан ривоят қилинади: **«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Албатта, Аллоҳ азза ва жалла қиёмат куни: «Эй, Одам боласи, bemор бўлдим, кўргани келмадинг?!» дейди.**

«Эй, Роббим, қандоқ қилиб Сени кўргани бораман? Сен Роббул Оламийн бўлсанг?» дер.

«Билмадингми? Бандам фалончи bemор бўлди. Сен уни кўргани бормадинг. Билмадингми? Агар сен уни кўргани борганингда, Мени унинг ҳузурида топган бўлар эдинг. Эй Одам боласи, сендан таом сўрадим, Менга таом бермадинг?!» дейди.

«Эй, Роббим, қандоқ қилиб Сенга таом берайин? Сен Роббул Оламийн бўлсанг?» дер.

«Билмадингми? Бандам фалончи сендан таом сўради. Сен унга таом бермадинг. Билмадингми? Агар сен унга таом берганингда, ўшани Менинг ҳузуримда топган бўлар эдинг. Эй, Одам боласи, сендан сероб қилишни сўрадим, Мени сероб қилмадинг?!» дейди.

«Эй, Роббим, Қандоқ қилиб Сени сероб қилай? Сен Роббул Оламийн бўлсанг?» дер.

«Бандам фалончи сендан сероб қилишни сўради. Сен уни сероб қилмадинг. Агар сен уни сероб қилганингда, ўшани Менинг

хузуримда топган бўлар эдинг», дейди». Муслим ривоят қилган.

Шарҳ: Ушбу ҳадиси қудусийда муҳтоҷ кишиларга таом ва шароб тутиш худди Аллоҳ таолога таом ва шароб тутишга тенглаштирилмоқда. Бундай улуғ ишни қилишга имкони бўлган ҳар бир мусулмон, албатта, уни амалга ошириши лозим бўлади. Аллоҳ таолонинг, «ўшани Менинг ҳузуримда топган бўлар эдинг», дейиши, ўша ишнинг савобини, деганидир.

Биз бу ривоятдан ҳозир далил бўладиган жойи қуидаги қисмидир:
«Эй, Одам боласи, bemor бўлдим, кўргани келмадинг?!» дейди.

«Эй, Роббим, қандоқ қилиб Сени кўргани бораман? Сен Роббул Оламийн бўлсанг?» дер.

«Билмадингми? Бандам фалончи bemor бўлди. Сен уни кўргани бормадинг. Билмадингми? Агар сен уни кўргани борганингда, Мени унинг ҳузурида топган бўлар эдинг».

Демак, бир bemor бандани кўргани борган одам жуда улуғ иш қилган бўлар экан. Бир бандани bemor бўлганини билиб туриб уни кўргани бормаган одам эса, катта нуқсонга йўл қўйган бўлар экан.

Шунинг учун таниш-билишларимиздан bemor бўлган кишиларни дарҳол кўргани боришга ҳаракат қилмоғимиз лозим.

Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг мавлолари Савбондан ривоят қилинади: **«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Ким бир bemornи кўргани борса, то қайтгунича жаннатнинг хурфасида бўлур», дедилар. «Эй, Аллоҳнинг Расули, жаннатнинг хурфаси недир?» дейилди. «Мевасидир», дедилар».** Муслим ва Термизий ривоят қилишган.

Шарҳ: Bеморни кўргани борган киши учун бундан ортиқ яна қандоқ мукофот бўлиши мумкин? Ислом bemорларнинг ҳолидан хабар олишни ана шундоқ муҳим ишга айлантирган. Чунки, бу иш bemor учун, шахсий алоқаларни мустаҳкамлаш учун, жамиятни мустаҳкамлаш учун ғоят зарурдир. Мўмин-мусулмонлар ана ўша олий мартабага эришиш учун доимо ҳаракат қилиб келганлар.

Иbn Аббос розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади: **«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Қайси бир мусулмон bemornи кўргани борса-ю, етти марта: «Улуғ Аллоҳдан, улуғ Аршнинг Роббисидан сенга шифо беришини сўрайман деса, ажали етмаган бўлса, албатта, оғиятланур», дедилар».** Термизий ва унинг икки соҳиби ривоят қилишган.

Шарҳ: Бу ҳадиси шариф bemornи кўргани борган мусулмон шахс ўша bemорга Аллоҳ таолодан шифо сўраб дуо қилишининг маълум услуби ва

сийғаси таълим берилмоқда. Мана шу дуони ёдлаб олиб, бемор күргани борганимизда етти марта үқиб юрсак, ажаб эрмас Аллоҳ таоло бу дуони қабул қилиб, беморларимизга шифо берса.

Абу Саъид розияллоху анхудан ривоят қилинади: «Набий соллаллоху алайҳи васаллам: **«Қачон бир беморнинг ҳузурига кирсангиз ажали ҳақида унинг кўнглини кўтариңг. Албатта, ўша ҳеч нарсани қайтармас, лекин унинг кўнглини равшан қилур», дедилар».** Термизий ривоят қилган.

Шарҳ: Албатта, bemor одам кўнгли синиб, бир оғиз ширин сўзга муҳтоҷ бўлиб ётади. Уни кўргани боришдан асосий мақсад ҳам кўнглини кўтаришдир. Щаша кўнгил кўтаришда бир оз муболаға қилиб юбориш ҳам жоиз экан. Бу маънони кўпчилик яхши ўзлаштириб олган. Лекин шу нарсани Пайғамбаримиз соллаллоху алайҳи васалламнинг ҳадиси шарифларига мувофиқ равишда, суннатга амал қилмоқдаман, деган ниятда қилинса савоб бўлади.

Беморни кўргани бориш ва унга ширин муомала қилиш ҳақида бошқа ҳадиси шарифлар ҳам кўп. Бу ишни қилиш ҳар бир мусумоннинг диний бурчидир. Биз ўз динимиз кўрсатмасига амал қилиб, беморларимизни ўз вақтида кўргани бориб юрсак ҳар томонлама фойда бўлади.

Бошқа миллатларда шу нарсага муҳтоjlар. Беморларини кўргани бориш унчалик кўнгилдагидек бўлмаган жойлар ҳам бор экан. Ҳатто баъзи жойларда фалон шифохонадаги бир bemornинг ҳолидан хабар олиб бунча вақт гаплашиб ўтирган одамга манавунча ҳақ берамиз, деган эълонлар ҳам чиқар экан.

Шундан ҳам бизнинг динимиз қанчалик раҳмат, шафқат дини эканини билиб олсак бўлаверади.